

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1984-1985

22 MEI 1985

WETSVOORSTEL

houdende afschaffing van de hoofdelijke aansprakelijkheid van een particulier die voor werken van geringe omvang een beroep doet op een niet geregistreerde aannemer, ingeval deze laatste schulden bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid heeft

(Ingediend door de heer Detremmerie)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 30*bis* van de wet van 27 juni 1969 betreffende de Sociale Zekerheid der werknemers verplicht een particulier die door een niet geregistreerde aannemer werken aan zijn goed laat uitvoeren, 15 % van het gefactureerde bedrag dat hij aan de aannemer verschuldigd is (exclusief belasting over de toegevoegde waarde) in te houden en aan de R. S. Z. te betalen.

Wanneer de bouwheer verzuimt die 15 % aan de R. S. Z. te betalen, wordt hem door die instelling een boete opgelegd, die gelijk is aan 30 % van het gefactureerde bedrag.

Wanneer de aannemer schulden bij de R. S. Z. heeft, moet de particulier, zelfs indien hij de verplichte storting aan die instelling heeft verricht, doorgaans uiteindelijk bijdragen tot de betaling daarvan, en zulks ten belope van 50 % van het bedrag van de werken.

Het nut van dergelijke bepalingen valt licht te begrijpen wanneer het gaat om een overeenkomst die betrekking heeft op grote en kostbare werken aan een goed.

Die bepalingen hebben immers tot doel particulieren ertoe te verplichten een beroep te doen op geregistreerde aannemers, hetgeen voor hen een waarborg en een bescherming vormt, want registratie bewijst dat een aannemersbedrijf financieel en fiscaal gezond is en in regel met de R. S. Z.-bijdragen.

Dergelijke maatregelen zijn daarentegen veel minder verantwoord en keren zich zelfs tegen een particulier die werken van geringe omvang tegen een schappelijke prijs laat uitvoeren. In een dergelijk geval is hij zich overigens niet vaak bewust van het feit dat het gaat om werken aan een onroerend goed in de zin van artikel 30*bis* van de wet van 27 juni 1969 en wordt zijn onachtzaamheid — wanneer hij verzuimd heeft na te gaan of de aannemer met wie hij een overeenkomst sluit, al dan niet geregistreerd is — wel erg zwaar gestraft.

Chambre des Représentants

SESSION 1984-1985

22 MAI 1985

PROPOSITION DE LOI

supprimant, en cas de petits travaux, la responsabilité solidaire du particulier qui fait appel à un entrepreneur non enregistré, au cas où celui-ci a des dettes envers l'Office national de sécurité sociale

(Déposée par M. Detremmerie)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 30*bis* de la loi du 27 juin 1969 concernant la sécurité sociale des travailleurs oblige le particulier qui fait exécuter des travaux immobiliers par un entrepreneur non enregistré à retenir et verser à l'Office national de sécurité sociale 15 % du montant de la facture dont il est redevable envers l'entrepreneur (non compris la taxe sur la valeur ajoutée).

Au cas où le maître de l'ouvrage s'abstient d'effectuer ce versement à l'O. N. S. S., il devient redevable envers cet organisme d'une amende égale à 30 % du montant de la facture.

Enfin, de façon générale, et même s'il effectue le versement obligatoire à l'O. N. S. S., le particulier doit, si l'entrepreneur a des dettes envers l'O. N. S. S., contribuer à leur remboursement et ce, à concurrence d'un maximum de 50 % du montant des travaux.

L'on peut comprendre l'utilité de pareilles dispositions dans le cas de l'attribution d'un contrat qui porte sur des travaux immobiliers importants et coûteux.

Ces dispositions visent en effet à obliger les particuliers à faire appel à des entrepreneurs enregistrés, ce qui constitue une garantie et une protection pour eux car l'enregistrement est le signe de la bonne santé financière et fiscale de l'entreprise et le signe que celle-ci est en ordre dans le paiement de ses cotisations à l'O. N. S. S.

Par contre, elles se justifient beaucoup moins et même se retournent contre lui, lorsque le particulier fait exécuter de menus travaux pour un prix modique. Dans pareil cas, celui-ci, qui n'a d'ailleurs pas souvent conscience du caractère « immobilier » des travaux entrepris, se voit très sévèrement puni de sa négligence à vérifier si l'entrepreneur avec lequel il passe contrat est enregistré ou non.

Wil men van onachtzaamheid spreken, dan moet die particulier nog kennis van die bijzondere wettekst hebben en dan moet hij nog weten dat deze op hem toepasselijk is. Ook al wordt elke Belg principieel geacht de wet te kennen, de werkelijkheid is, zoals bekend, helemaal anders.

Een concreet geval: een argeloze kleine handelaar laat door een niet geregistreerde aannemer voor 23 000 F een zonnesherm plaatsen. Krachtens dat artikel 30bis moet hij nadien aan de R. S.Z. een supplement van 18 400 F betalen. Uiteindelijk wordt dat wel een erg duur zonnesherm!

Indien artikel 30bis in de huidige redactie gehandhaafd blijft, kan het de particulieren er slechts toe aanzetten een beroep te doen op zwartwerkers en op vreemde aannemers.

Daarom moet die toestand voor de toekomst worden rechtgezet. Zo niet zullen nog tal van argeloze particulieren verrast en gedupeerd worden wanneer ze werken tegen een schappelijke prijsje laten uitvoeren.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 betreffende de sociale zekerheid der werknemers worden in § 1, tussen de woorden « te bepalen werkzaamheden » en de woorden « een beroep doet op », en in § 3, eerste lid, tussen de woorden « bedoelde werkzaamheid » en de woorden « is verplicht » de woorden « voor werken voor een bedrag van meer dan 50 000 F » ingevoegd.

11 april 1985.

Encore faudrait-il, pour parler de négligence, que le particulier ait connaissance de cette législation particulière et conscience qu'elle s'applique à lui. Même si par principe tout Belge est censé connaître toutes les lois belges, nous savons tous qu'il en va différemment dans la réalité.

De manière plus concrète, en vertu de cet article 30bis, le petit commerçant ignorant qui fait placer un pare-soleil pour 23 000 F par un entrepreneur non enregistré devrait, dans un second temps, payer à l'O. N. S. S. un complément de 18 400 F. C'est un pare-soleil qui lui coûte finalement fort cher!

Enfin, cet article 30bis, s'il demeure ainsi rédigé, ne peut qu'inciter les particuliers à faire appel aux travailleurs en noir et aux entrepreneurs étrangers.

C'est pourquoi, il faut corriger pour l'avenir cette situation qui risque de surprendre et porter préjudice à pas mal de particuliers dans l'ignorance, lorsqu'ils font exécuter des travaux d'un montant modique.

J.-P. DETREMMERIE

PROPOSITION DE LOI

Article unique

A l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 concernant la sécurité sociale des travailleurs, les mots « et pour des travaux d'un montant supérieur à 50 000 F » sont insérés au § 1er, entre les mots « par le Roi » et les mots « à quel-qu'un », et au § 3, premier alinéa, entre les mots « visée au § 1er » et les mots « fait appel à ».

11 avril 1985.

J.-P. DETREMMERIE
E. WAUTHY